

**NORSKE
LAKSEELVER**

Organisasjon for fiskerettshavere i
lakse- og sjørrettførende vassdrag

Postadresse: Postboks 9354 Grønland
N-0135 Oslo
Kontoradresse: Schweigaardsgate 34 C, Oslo
Telefon: 2205 4870/ 45 02 16 37
E-post: post@lakseelver.no
Org nr: 971281693
Bankgiro: 8101 05 37886
Internett: www.lakseelver.no

Fiskeri- og havbruksnæringens Landsforening

deres ref;

vår ref; 4111

Oslo; 31.05.2011

Vedrørende Havbruksnæringens miljøfond

Vi viser til deres brev av 4. mai, der dere inviterer oss til å foreslå kontaktpersoner for miljøfondets fire styringsgrupper. Det er ønskelig at kontaktpersonene, om vi har forstått det rett, skal kunne gi råd om prioritering av oppryddingsprosjekter og bruken av midler.

Opprettelsen av miljøfondet er gledelig, da dette viser at oppdrettsnæringen erkjenner et ansvar for skader som er påført ville bestander av laksefisk gjennom rømming, og/eller lakseluspåvirkning.

Norske Lakseelver har lenge ment at det er en selvfølge at de som er ansvarlige for forurensing (i videste forstand) skal betale for opprydding i lakseelvene. På styremøte den 26. mai ble prinsippene for et slikt arbeid diskutert. Opprydding i elvene skal:

1. foregå etter pålegg fra offentlige myndigheter
2. gjennomføres i et omfang som bestemmes av de rette forvaltningsmyndigheter for villaks
3. gjennomføres til en kostnad som er bestemt av de nødvendige tiltakenes størrelse.

Det ble lagt vekt på at miljøfondet er et viktig bidrag til opprydding i elvene, men at totalsummen allikevel er svært begrenset, sammenliknet med de antatt reelle behovene. Fordi det da er ~~det~~ viktig at midlene blir brukt på rett måte, anbefaler Norske Lakseelvers styre at administrasjonen av miljøfondet overlates til en offentlig/politisk utpekt styringsgruppe, sammensatt av personer med bakgrunn fra villaksforvaltning og praktisk erfaring fra relevant feltarbeid i elv.

Det ble vedtatt at vi ikke vil nominere noen kontaktpersoner fra våre rekker før en uavhengig styringsgruppe for miljøfondet er på plass.

Nærmere utdyping av våre synspunkter

På bakgrunn av vårt prinsipielle syn oppsummert i punktene 1-3, mener vi at det skisserte opplegget for oppryddingstiltak gjennom FHLs miljøfond har en rekke svakheter:

- Nødvendige oppryddingstiltak skal prioritetsvurderes, og økonomisk kompensasjon skal bevilges etter søknad

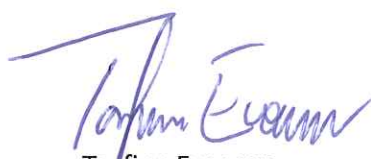
- Elveierlag i stengte elver har mistet sitt inntektsgrunnlag. De mangler evne til å starte økonomisk krevende opprydning uten annen sikkerhet for økonomisk kompensasjon enn at de er velkommen til å søke miljøfondet om bidrag.
- Styringsgruppene, slik vi har forstått dem, skal ikke være sammensatt av personer med villaksfaglig bakgrunn.
- Det er styringsgruppene, med basis i FHL regionale havbrukslag som skal vurdere hvilke tiltak som skal støttes og støttebeløpenes størrelse. I dette ligger også hvilke oppryddingstiltak man ikke skal støtte.
- Miljøfondet er, så vidt vi har forstått, begrenset oppad til 10 mill kr pr år i inntil 3 år. Et beløp som er altfor lavt til å dekke de reelle kostnadene til skikkelig opprydning/forebygging i alle elvene der dette er nødvendig
- Hvem skal betale den opprydningen Miljøfondet ikke vil dekke?

Med den selvpålagte miljøavgiften (tilsvarende 1 øre/kg produsert fisk), kom FHL Fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg Hansen i forkjøpet med minst mulig margin, i anledning sitt årsmøte. Dette fikk ministeren til å skrinlegge de varslede miljøpåleggene. Norske Lakseelver er av den oppfatning at dette var svært uheldig. Miljøfondet, som i seg selv er gledelig, burde ikke erstattet en offentlig pålagt miljøavgift, som etter alle solemerker ville vært langt større enn 10 mill kroner per år i inntil 3 år.

Fra helt nylig kjenner man eller har beregnet kostnadene for to opprydningsaksjoner.

1. Regningen for den etter hvert kjente opprydningen i Etne lød på kr. 343.693
Budsjettoverslagene for den prosjekterte fiskesperren i den samme elven er på 2 mill kr i etableringskostnader og kr. 500.000 i årlige driftsutgifter.
2. I følge SalMars beregninger, har oppryddingstiltakene etter rømmingsepisoden i vinter (176.000 laks) hittil kostet 5 millioner kroner. Det er foreløpige kostnader, all den tid man ennå ikke aner hvor, og i hvilket omfang denne fisken vil vandre opp. Sluttrekningen for utfisking i elv er altså ikke kjent tatt med i de foreløpige kostnadsberegningene.

Totalt er det ca 400 lakselever i Norge, hvorav 120 er stengt for alt fiske grunnet svake lakse- og sjørretbestander. Det er stor sannsynlighet for at oppdrettseffekter er sterkt medvirkende til dette. I snitt er det et innslag av rømt oppdrettslaks på ca 15 % i høstbestandene i elvene, og noe samlet overslag over kostnadene forbundet med oppryddingstiltak er ikke utarbeidet.

Torfinn Evensen
Daglig leder
Norske Lakseelver

Erik Sterud
Prosjektleder
Norske Lakseelver

Kopi: Stortingets Energi- og Miljøkomite
Stortingets Næringskomite
Miljøverndepartementet
Fiskeri- og Kystdepartementet
Direktoratet for naturforvaltning
Fiskeridirektoratet
Havforskningsinstituttet
Norsk Institutt for naturforskning
Mattilsynet
Vitenskapelig råd for villaksforvaltning
Norges jeger- og fiskerforbund